

Poradní a metodická činnost Slováckého muzea v Uherském Hradišti

Základní poslání:

Slovácké muzeum patří mezi nejvýraznější regionální muzea v České republice. Instituce byla založena v roce 1914. Jejím hlavním posláním je činnost sbírkotvorná a péče o sbírky, činnost vědeckovýzkumná a metodická a činnost kulturně výchovná. Působnost této organizace není omezena na Zlínský kraj, ale zasahuje celou národopisnou oblast Slovácko (tedy i část Jihomoravského kraje). Muzeum je zařazeno do řady národních a mezinárodních programů, v jejichž rámci plní např. funkci Centra péče o tradiční lidovou kulturu Zlínského kraje a Centra lité medaile, plakety a drobné plastiky.

Kulturní bohatství Zlínského kraje spočívá v jedinečném historickém dědictví živé i hmotné kultury pocházejícím z několika výrazných etnografických základů souvisejících s rozmanitostí přírodního prostředí. V teritoriálním rozsahu své působnosti, tedy národopisné oblasti Slovácko, Slovácké muzeum toto specifické kulturní prostředí odborně uchovává, moderně zužitkovává, otevírá novým pozitivním vlivům a na vzájemném průsečíku těchto snah vytváří nové kulturní hodnoty evropského formátu. K dosažení tohoto cíle používá instituce prostředky zejména ve smyslu zákona č. 122/2000 S., o ochraně sbírek muzejní povahy, a s jejich podporou získává, shromažďuje, trvale uchovává, eviduje a odborně zpracovává sbírky muzejní povahy, umožňuje jejich veřejné užívání, zkoumá prostředí, z něhož jsou předměty získávány a poskytuje služby výchovné a vzdělávací pro studijní i vědecké účely.

Základní cíle instituce:

a) Odborné uchovávání kulturního dědictví na území národopisné oblasti Slovácko (např. sbírkotvorná činnost a péče o sbírky, budování knihovny se specializovaným knihovním fondem, provádění vědeckého výzkumu v oborech své působnosti /etnografie, archeologie, historie, dějiny umění/, metodická činnost, správa vybraných památkově chráněných objektů apod.).

b) Citlivé využívání kulturních statků a hodnot k plnohodnotnému životu občanů kraje a k rozvoji cestovního ruchu na území kraje (např. prezentace sbírkových předmětů prostřednictvím stálých expozic a výstav, vlastní publikační a přednášková činnost a další kulturně výchovné aktivity určené pro nejširší veřejnost se zvláštním zřetelem na děti, mládež, seniory a občany se zdravotním postižením, vydávání a veřejné šíření periodických a neperiodických publikací a propagačních materiálů, pořádání odborných konferencí, symposií a seminářů, kulturních a vzdělávacích programů pro odbornou i laickou veřejnost apod.).

Poradní a metodická činnost odborných pracovníků etnografického oddělení

Nejčastěji řešíme badatelskou činnost z řad studentů středních a vysokých škol, odborných pracovníků z jiných institucí, laické veřejnosti, ale i folkloristům, kteří se zabývají hlouběji nějakým z podoborů lidové kultury. Hlavními zájemci pro konzultace jsou zájemci o kroj a krojové součástky, na které se zaměřují především kolegyně Mgr. Marta Kondrová a Mgr. Gabriela Směřičková. Ty jsou zároveň i vedoucím tanečních souborů Vlčnovjan a Hradišťánek či Kalina z Babic. Když potřebují především vedoucí souborů a jejich krojaři pomoci s rekonstrukcí různých krojových součástí, nebo

si udělat přesnou repliku kroje z jejich obci (oblasti), které máme bohatě zastoupeny v depozitáři, obracejí se přímo na ně.

Hudební folkloristice se věnují odborní pracovníci – Mgr. Petr Číhal, muzikolog a primáš CM Cifra, a Mgr. Jan Káčer, etnograf a vedoucí CM Ohnica.

Často se však stává, že se na nás obracejí zájemci o nějakou tematiku lidových písní či námětů na pořady a nemají odkud čerpat. V tom mají možnost využít naši odbornou knihovnu, ve které naleznou řadu tiskovin a publikací, které jsou hůře dostupné, nebo dokonce úplně nedostupné, což se týká mnohdy i zpěvníků, které zde naleznou. Materiál si mohou vypůjčit jak prezenčně, tak některé publikace i absenčně. Principem konzultací je také doporučení, jak k jednotlivé látce přistupovat. Ale to už na prvním i druhém setkání o dětském zpívání zmiňovali kolegové přede mnou. Také se stává, že lidé přijdou s dotazem, která píseň se u nich v obci zpívala, nebo jestli nevíme, kam se podívat, na koho se obrátit. Proto se někdy stáváme i zprostředkovatelem služeb jiných institucí (Etnografický ústav Akademie věd ČR, kontakty na hudební pedagogy a muziky, osobnosti folklorní scény apod.).

Velmi nejčastěji řešíme rajonizaci písní, kam spadají – kde mají svůj původ, či jaká kapela nebo muzika kde hrála, v jakém obsazení, co je a co není původní. Otázky správné interpretace jednotlivých regionů jsou také velmi žhavým tématem a debatou na delší dobu. Na to navazuje i časté výletování za hranice republiky na Slovensko, které se pak projevuje v souborové tvorbě a interpretaci i malými dětmi soutěžích v regionálních kolech. Za posledních několik ročníků soutěže „Zapívej slavíčku“ se tohle projevilo především ve výběrovém předkole v Uherském Brodě ale také v Uherském Hradišti v menší míře. Myslím si, že bohatost slováckých lidových písní je natolik rozmanitá a široká, že tahle cestování mimo hranice nejsou nutná a navíc jsou v rozporu s propozicemi soutěže.

Praktická ukázka ve vyhledávání v knihovně:

Zadejte v internetovém prohlížeči webovou adresu: www.knihovna.slovackemuzeum.cz a do kolonky „Téma (PH + klíčová slova) začíná“ zadejte třeba heslo „zpěvník“ nebo „Zapívej slavíčku“. Následně Vám systém vyhledá veškeré dokumenty v tištěné podobě, které jsou k dispozici v knihovně. Pro ty, kteří nemají možnost pracovat s písňovým materiálem, který příkladně sepsal Jan Maděrič a zde je ještě mírně rozšířeno, především o dětské zpěvníčky, které vydalo OKS Uherské Hradiště. Když už jdete za konkrétní věcí do knihovny, je dobré si zapsat signaturu příspěvku, podle které se materiál snadněji najde.

Slovácké muzeum poskytuje výběr z velkého množství dokumentačního materiálu jednotlivých oddělení (etnografie, historie atd.) a fotoarchivu.

Konzultační a poradní služby s odbornými pracovníky jsou zdarma, proto pokud budete mít jakýkoliv odborný dotaz k dané problematice, neváhejte se na nás obrátit.

Podrobné kontakty na odborné pracovníky Slováckého muzea:

<http://www.slovackemuzeum.cz/doc/120/>